

OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA WIEDZY O PAŃSTWIE I PRAWIE 2025/2026

II ETAP

NR IDU
ADNOTACJE KOMISJI

TEST JEDNOKROTNEGO WYBORU

6.3. II Etap ma formę pisemną. Uczestnicy odpowiadają na 50 pytań testowych (jednokrotnego wyboru) i 6 pytań problemowych z zakresu określonego na stronie internetowej Olimpiady, w nieprzekraczalnym czasie 120 minut. Testy i arkusze odpowiedzi na pytania problemowe należy wypełniać piórem lub długopisem (nie można używać ołówków ani korektorów). Ewentualne pomyłki w teście koryguje się przez zakreślenie okręgiem całej treści błędnej odpowiedzi i wpisanie obok słowa „błąd”. Uczestnicy zobowiązani są do oznaczenia testu oraz wszystkich arkuszy odpowiedzi na pytania problemowe indywidualnym numerem IDU, który otrzymują podczas wejścia na salę.

1. Podstawę ustroju gospodarczego RP stanowi:

- a) prospołeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych,
- b) społeczna gospodarka rynkowa oparta na swobodzie działalności gospodarczej, ochronie własności prywatnej oraz dialogu partnerów społecznych i prywatnych,
- c) społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych.

- 2. Zgodnie z Konstytucją RP, obywatel polski nie może utracić obywatelstwa polskiego, chyba że:**
- wynika to z umowy międzynarodowej, której stroną jest RP,
 - zostanie pozbawiony obywatelstwa w drodze decyzji Prezydenta RP,
 - sam się go zrzeknie, a Prezydent RP wyrazi zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.
- 3. Zobowiązanie kogoś do ujawnienia informacji dotyczącej jego osoby jest:**
- zabronione,
 - możliwe, ale tylko na podstawie prawomocnego wyroku sądowego,
 - możliwe, ale tylko na podstawie ustawy.
- 4. Przyznanie cudzoziemcowi statusu uchodźcy może nastąpić:**
- W przypadku gdy cudzoziemiec poszukuje ochrony przed prześladowaniami niewynikającymi z czynów karalnych, których się dopuścił,
 - W przypadku gdy cudzoziemiec w RP poszukuje ochrony przed prześladowaniem, zgodnie z wiążącymi RP umowami międzynarodowymi,
 - W przypadku gdy cudzoziemiec ubiega się o nadanie mu statusu z ważnych, udokumentowanych przyczyn.
- 5. Ustawa określająca zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu wojennego oraz wyjątkowego nie może ograniczać:**
- wolności i praw dotyczących wolności człowieka, obywatelstwa, ochrony życia, humanitarnego traktowania, ponoszenia odpowiedzialności karnej oraz swobód politycznych,
 - wolności i praw dotyczących swobód obywatelskich,
 - wolności i praw dotyczących godności człowieka, obywatelstwa, ochrony życia humanitarnego traktowania, ponoszenia odpowiedzialności karnej, dostępu do sądu, dóbr osobistych, sumienia i religii, prawa do składania petycji oraz dotyczących rodziny i dziecka.

6. Jeżeli w czasie stanu wojennego Sejm nie może zebrać się na posiedzenie, rozporządzenia z mocą ustawy (będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa) wydaje:

- a) Prezydent RP na wniosek Prezesa RM,
- b) Prezydent RP na wniosek Rady Ministrów,
- c) Prezes Rady Ministrów.

7. Z wnioskiem do TK o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa może m.in. wystąpić:

- a) Prokurator Generalny,
- b) Krajowa Rada Sądownictwa,
- c) Pierwszy Prezes SN.

8. Owoce spadłe z drzewa lub krzewu na grunt sąsiedni w przypadku, gdy grunt sąsiedni jest przeznaczony na użytek publiczny:

- a) stanowią jego pożytki,
- b) nie stanowią jego pożytków,
- c) nie stanowią jego pożytków, chyba że co innego wynika z przepisów szczególnych.

9. Właściciele gruntów sąsiadujących obowiązani są do współdziałania przy rozgraniczeniu gruntów oraz przy utrzymywaniu stałych znaków granicznych. Koszty rozgraniczenia oraz koszty urządzenia i utrzymywania stałych znaków granicznych ponoszą:

- a) po połowie,
- b) solidarnie,
- c) w stosunku do powierzchni gruntów.

10. Rzeczami w rozumieniu Kodeksu cywilnego są:

- a) przedsiębiorstwa,
- b) przedmioty materialne i niematerialne,
- c) przedmioty materialne.

11. Właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy oraz rozporządzać nią:

- a) bez ograniczeń,
- b) w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego, i zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa,
- c) w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego.

12. Prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą na jedną lub kilka osób z chwilą:

- a) jego śmierci,
- b) stwierdzenia nabycia spadku,
- c) ogłoszenia testamentu.

13. Niewidomy, głuchy lub niemy:

- a) może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu,
- b) nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu,
- c) może być świadkiem tylko przy sporządzaniu testamentu szczególnego.

14. Sporządzić i odwołać testament może:

- a) każda osoba fizyczna, przy czym osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych powinna sporządzić bądź odwołać testament przez przedstawiciela ustawowego,
- b) tylko osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych,
- c) każda osoba fizyczna, przy czym sporządzenie i odwołanie testamentu przez osobę nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych wymaga zachowania formy aktu notarialnego.

15. Zgodnie z Kodeksem karnym, czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym:

- a) sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić,
- b) ujawniono czyn zabroniony,
- c) zatrzymano sprawcę czynu zabronionego.

16. Zgodnie z Kodeksem karnym, nie popełnia przestępstwa, kto w obronie koniecznej odpięra bezpośredni, bezprawny zamach na:

- a) jakiegokolwiek dobro chronione prawem,
- b) wyłącznie dobro osobiste chronione prawem,
- c) wyłącznie dobro majątkowe chronione prawem.

17. Zgodnie z Kodeksem karnym, jeżeli w czasie orzekania w sprawie karnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa:

- a) zawsze stosuje się ustawę nową,
- b) stosuje się ustawę nową, jednak należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy,
- c) zawsze stosuje się ustawę obowiązującą w chwili popełnienia czynu.

18. Zgodnie z Kodeksem karnym, występku można popełnić:

- a) tylko umyślnie,
- b) umyślnie, a nieumyślnie tylko jeżeli ustawa tak stanowi,
- c) umyślnie, a nieumyślnie tylko wtedy, gdy dolna granica zagrożenia przekracza rok pozbawienia wolności.

19. Kodeks karny nie przewiduje możliwości popełnienia z zamiarem ewentualnym:

- a) zbrodni,
- b) podżegania do występkę,
- c) pomocnictwa do zbrodni.

20. Zgodnie z Kodeksem karnym, warunkowe umorzenie postępowania karnego następuje na okres próby, który biegnie:

- a) od wydania orzeczenia warunkowo umarzającego postępowanie,
- b) od uprawomocnienia się orzeczenia warunkowo umarzającego postępowanie,
- c) od zarządzenia przez sąd rozpoczęcia okresu próby.

21. Zgodnie z Kodeksem karnym, środkiem karnym nie jest:

- a) świadczenie pieniężne,
- b) zobowiązanie skazanego do poddania się leczeniu odwykowemu,
- c) zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej.

22. Zgodnie z ustawą – Prawo o adwokaturze, adwokat w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych podlega:

- a) tylko ustawom,
- b) rozporządzeniom, ustawom i Konstytucji RP,
- c) rozporządzeniom, ustawom, Konstytucji RP oraz ustalonym zwyczajom.

23. Zgodnie z ustawą – Prawo o adwokaturze, adwokat podczas i w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych korzysta z ochrony prawnej podobnie jak:

- a) sędzia i prokurator,
- b) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego,
- c) funkcjonariusz Policji.

24. Zgodnie z ustawą – Prawo o adwokaturze, w stosunku do aplikanta adwokackiego, uznanego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, nie orzeka się kary dyscyplinarnej w postaci:

- a) nagany,
- b) kary pieniężnej,
- c) zawieszenia w czynnościach zawodowych.

25. Zgodnie z ustawą – Prawo o adwokaturze, uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu adwokackiego uprawnia do złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów w terminie:

- a) 5 lat od dnia opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej przez Ministra Sprawiedliwości imion i nazwisk osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego oraz imion ich rodziców,
- b) 10 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu adwokackiego,
- c) 15 lat od dnia zakończenia egzaminu adwokackiego.

26. Państwo federacyjne (federacja) to:

- a) państwo złożone, w którym części składowe mają szeroką autonomię, ale nie posiadają pełnej suwerenności międzynarodowej.
- b) państwo jednolite, w którym nie istnieją żadne autonomiczne jednostki terytorialne.
- c) związek suwerennych państw powołany wyłącznie na podstawie umowy międzynarodowej.

27. Która cecha jest typowa dla systemu parlamentarno-gabinetowego we współczesnych demokracjach?

- a) sztywne oddzielenie władzy ustawodawczej i wykonawczej, brak odpowiedzialności rządu przed parlamentem.
- b) połączenie funkcji głowy państwa i szefa rządu w rękach prezydenta.
- c) odpowiedzialność polityczna rządu przed parlamentem oraz możliwość wyrażenia mu wotum nieufności.

28. Które z poniższych stwierdzeń wyraża zasadę państwa prawa w Rzeczypospolitej Polskiej?

- a) „Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.”
- b) „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.”
- c) „Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania partii politycznych.”

29. Które z poniższych najlepiej oddaje istotę regale ziemi we wczesnośredniowiecznej Polsce?:

- a) wyłączne prawo monarchy do bicia monety na terenie państwa.
- b) uznanie za własność monarchy wszystkich ziem nienależących do możnych, w tym terenów chłopskich, nieuprawnych, puszczy i wód.
- c) zwierzchnictwo sądowe monarchy nad sprawami o zmianę własności ziemi w całym państwie.

30. Zgodnie z ustawą - Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorca może wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów:

- a) złożyć zażalenie,
- b) złożyć sprzeciw,
- c) złożyć skargę.

31. Zgodnie z ustawą - Prawo przedsiębiorców, wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć:

- a) wyłącznie zaistniałego stanu faktycznego,
- b) zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych,
- c) wyłącznie zdarzeń przyszłych.

32. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, umowa spółki jawnej powinna być zawarta:

- a) na piśmie pod rygorem nieważności,
- b) na piśmie z podpisami notarialnie poświadczonymi, pod rygorem nieważności,
- c) w formie aktu notarialnego.

33. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, spółka jawna powstaje z chwilą:

- a) zawarcia umowy spółki,
- b) złożenia do właściwego sądu prawidłowo wypełnionego wniosku o rejestrację spółki wraz z załącznikami,
- c) wpisu do rejestru przedsiębiorców.

34. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, spółka komandytowa jest spółką:

- a) osobową,
- b) kapitałową,
- c) kapitałowo-osobową.

35. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, o tym, czy wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może mieć tylko jeden, czy więcej udziałów stanowi:

- a) statut spółki,
- b) umowa spółki,
- c) ustawa.

36. Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest reprezentowana:

- a) przez radę nadzorczą,
- b) zawsze przez wspólników,
- c) przez zarząd.

37. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, jeżeli strona ustanowiła kilku pełnomocników, pisma doręcza się:

- a) tylko jednemu pełnomocnikowi,
- b) wszystkim pełnomocnikom,
- c) stronie, do czasu wskazania pełnomocnika do doręczeń.

38. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, dowodem w postępowaniu administracyjnym:

- a) mogą być wyłącznie dokumenty i opinie biegłych,
- b) mogą być wyłącznie dokumenty, opinie biegłych oraz oględziny,
- c) może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

39. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, zatwierdzenie bądź odmowa zatwierdzenia ugody zawartej przed organem administracji publicznej, przed którym toczy się postępowanie w pierwszej instancji następuje w drodze:

- a) postanowienia, na które służy zażalenie,
- b) postanowienia, na które nie służy zażalenie,
- c) decyzji, od której służy odwołanie.

40. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, pełnomocnikiem strony w postępowaniu administracyjnym może być:

- a) osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych,
- b) wyłącznie adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy lub doradca podatkowy,
- c) wyłącznie małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

- 41. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, decyzje administracyjne:**
- rozstrzygają sprawę wyłącznie w sposób, który w całości uwzględnia żądanie strony,
 - dotyczą poszczególnych kwestii wynikających w toku postępowania, lecz nie rozstrzygają o istocie sprawy,
 - rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.
- 42. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili:**
- jej podpisania, o ile kodeks nie stanowi inaczej,
 - jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej,
 - jej uprawomocnienia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.
- 43. Zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej, obywatele Państw Członkowskich są bezpośrednio reprezentowani na poziomie Unii Europejskiej w:**
- Radzie Europejskiej,
 - Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
 - Parlamencie Europejskim.
- 44. Zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej, podstawą funkcjonowania Unii Europejskiej jest:**
- demokracja przedstawicielska,
 - wyłącznie demokracja bezpośrednia,
 - demokracja bezpośrednia i pośrednia.
- 45. Zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Unia Europejska ma wyłączne kompetencje między innymi w następującej dziedzinie:**
- polityce pieniężnej w odniesieniu do Państw Członkowskich, których walutą jest euro,
 - transportu,
 - energii.

- 46. Zasada 'non-refoulement', będąca filarem międzynarodowej ochrony uchodźców, zakazuje państwu:**
- wydalenia lub zawrócenia osoby do granicy terytoriów, gdzie jej życie lub wolność byłyby zagrożone,
 - ekstradycji własnych obywateli oskarżonych o zbrodnie przeciwko ludzkości,
 - odmowy przyznania obywatelstwa osobie posiadającej status uchodźcy po 5 latach pobytu.
- 47. Która z wymienionych organizacji pozarządowych koncentruje się głównie na monitorowaniu przestrzegania praw człowieka i została uhonorowana Pokojową Nagrodą Nobla w 1977 roku?**
- Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża,
 - Amnesty International,
 - Human Rights Watch.
- 48. Zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, podstawową i naturalną komórką społeczeństwa, która ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa, jest:**
- Naród,
 - rodzina,
 - jednostka.
- 49. Dokumentem z 1215 roku, który po raz pierwszy ograniczył samowolę królewską w Anglii i wprowadził załączki ochrony wolności osobistej, była:**
- Deklaracja Niepodległości,
 - Wielka Karta Swobód (*Magna Carta Libertatum*),
 - Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Sfinansowano ze środków
Ministra Edukacji

OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA
Wiedzy o Państwie i Prawie

50. Który organ jest właściwy do rozpatrywania skarg indywidualnych na naruszenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka?

- a) Europejski Trybunał Praw Człowieka,
- b) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- c) Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Sfinansowano ze środków
Ministra Edukacji

OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA
Wiedzy o Państwie i Prawie

6. Omów pojęcie strony w postępowaniu administracyjnym.

Adnotacje komisji

Numer IDU

